

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศจะสำเร็จด้วยดีขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ การศึกษา การศึกษามีหน้าที่พัฒนากำลังคนเพื่อไปพัฒนาประเทศ (วีรยุทธ วิเชียรโชติ 2525: 37) การที่จะพัฒนาประเทศให้ได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรของประเทศเป็นสำคัญ ประชากรที่มีคุณภาพสูง คือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีความรู้ มีทักษะและความสามารถที่จะนำความรู้ที่มีไปใช้ในการปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พร้อม พานิชภักดิ์ 2509: 294)

ในแง่ของวิทยาการสมัยใหม่ ทั่วโลกต่างก็ถือกันว่า "คน" เป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าของประเทศชาติ หากชาติใดมี "กำลังคน" ที่มีคุณภาพดี กล่าวคือ มีความรู้ความสามารถ ก็สามารถที่จะนำพาชาติให้เจริญรุ่งเรือง ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คอนทนึ่งว่า

..... การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ
ในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ
ทัศนคติ ค่านิยม และคุณภาพของบุคคลเพื่อให้
เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพ
และประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศย่อมทำได้
สะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว ...

(พระบรมราโชวาท 2520: 3)

องค์ประกอบทางการศึกษาที่จะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพคงกล่าวมียุทธศาสตร์ และ องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ "ครู" มีผู้กล่าวไว้ว่า "ครู" เป็นนักพัฒนาที่สำคัญที่สุดของชาติ (สังวร ศานติธรรม 2512: 19) เพราะครูมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอน และหน้าที่อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแก่บุคคลอันเป็นหน้าที่พัฒนากำลังคนโดยตรง

ท่านพุทธทาสภิกขุ (2517: 13) ให้ความหมายของคำว่า "ครู" ไว้ว่า "ครู" ความหมายชั้นแปลว่า "หนัก" แต่ความหมายนี้เลยไปถึงว่า เป็นผู้ทำหน้าที่อื่นประเสริฐสุด คือ ทำหน้าที่ผู้นำในทางวิญญาณ ... ซึ่งหมายความว่า เป็นแสงสว่างส่องทางแก่วิญญาณของสัตว์ในโลกให้ รู้จักเดินทางไปสู่ไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงปรารถนา ...

พระราชบัญญัติฉบับใหม่ (2525: 3) ให้ความสำคัญเห็นถึงความสำคัญของ "ครู" ว่าการเป็นครูนั้นเป็นงานหนัก เป็นงานที่ต้องเสียสละเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่นเป็นงานที่ทำเพื่อให้มีประโยชน์แก่ผู้อื่น ผู้สมัครเป็นครูก็แสดงว่าเป็นคนมีจิตใจสูง มีความเสียสละชีวิตเพื่อผู้อื่นโดยแท้

เสนีย์ มีทรัพย์ (2522: 31) ให้ความสำคัญคุณธรรมที่ครูพึงยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ (คุณธรรมนิยม) เพื่อความเป็นครูที่สมบูรณ์ดังนี้

1. อุดมคติของครู (Teacher's will) คือความตั้งใจในสิ่งที่ดีที่สุดในที่ครูพึงยึดถือ
2. วิญญาณครู (Teacher's Spirit) คือ ลักษณะอันเป็นแก่นแท้ในสภาวะของความเป็นครู
3. คุณธรรมของครู (Teacher's Qualification) คือ คุณสมบัติหรือความสามารถที่มีอยู่ภายในตัวครู
4. จริยธรรมของครู (Teacher's Function) คือ การแสดงออกในสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติอันเป็นหน้าที่ที่ครูพึงกระทำ

ระบบการศึกษาของไทยนั้นให้ความสำคัญแก่ครูตลอดมา และเมื่อพิจารณาจากประวัติ การฝึกหัดครูแล้ว จะเห็นว่าเริ่มมีมาตั้งแต่การปฏิรูปการศึกษาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2435 โรงเรียนฝึกหัดครูได้ตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกเรียกว่า โรงเรียนฝึกหัดครู อาจารย์ที่โรงเรียนเลี้ยงเด็ก ถนนบำรุงเมือง ต่อมาย้ายไปอยู่ที่วัดเทพศิรินทราวาส พ.ศ. 2446 ได้ขยายหลักสูตรสูงขึ้นถึงฝึกหัดครูมัธยม จนเมื่อมีการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นใน

พ.ศ.2459 การฝึกหัดครูก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมา พ.ศ.2461 การฝึกหัดครูได้กลับไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามเดิม และมีการวางระเบียบว่าด้วยการฝึกหัดครูของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2461 แยกประเภทของการฝึกหัดครูดังนี้ (ยุทธี ปานบุบผา 2522: 3)

1. ฝึกหัดครูมัธยม (ชาย)
2. ฝึกหัดครูประถม (ชาย)
3. ฝึกหัดครูมูล (ชาย)
4. ครูประกาศนียบัตรมณฑล (ชาย)
5. ครูฝึกหัดประถม (หญิง)
6. ฝึกหัดครูมูล (หญิง)
7. ฝึกหัดครูสิทธิธรรม (ชาย)
8. ฝึกหัดครูทัศนกรรม (ชาย)
9. ฝึกหัดครูวาคเขียน (ชาย)
10. ฝึกหัดครู ๗ ต่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงที่นับว่าสำคัญของการฝึกหัดครูคือ ใน พ.ศ.2471 ได้มีการเร่งรัดขยายการฝึกหัดครูทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ปรับปรุงวางระเบียบการฝึกหัดครูใหม่ ยกระดับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้น และยกฐานะของอาชีพครูให้สูงขึ้นถึงขั้นอุดมศึกษา โดยโอนแผนกฝึกหัดครูมัธยมไปขึ้นกับคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีกำหนดระยะเวลาเรียน 3 ปี โดยผลิตครูมัธยม (ป.ม. จุฬา ฯ) รุ่นแรกออกมาใน พ.ศ. 2473 จำนวน 16 คน (ยุทธี ปานบุบผา 2522: 3)

สำหรับหลักสูตรครูมัธยมที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ.2471 โดยที่ 2 ปีแรก เรียนที่คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อีก 1 ปี เรียนฝึกหัดครูมัธยม และยังเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จปริญญาจากคณะต่าง ๆ ที่ประสงค์จะมาเป็นครูมาเรียนต่อได้อีก 1 ปี ต่อมาพ.ศ. 2497 แผนกครูศาสตร์ให้ขยายหลักสูตรเป็น 2 ปีเมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ส่วนหลักสูตร 4 ปีเริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ.2500 และใน พ.ศ.2504 ได้เปิดหลักสูตรปริญญาโท มีกำหนดเวลาเรียน 2 ปี (ธวัช ชะอุ่ม 2520:155-169) ปัจจุบันขยายหลักสูตรถึงระดับปริญญาเอก

การฝึกหัดครูไคยฐานะจากแผนกในกรมวิสามัญศึกษามาเป็นกรมการฝึกหัดครู เมื่อ พ.ศ.2497 โดยทำหน้าที่สำคัญ 2 ประการคือ ทำการผลิตครูให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพและช่วยกรมต่าง ๆ อบรมครูประจำการให้มีวุฒิสูงขึ้น การฝึกหัดครูได้รับการปรับปรุงให้ก้าวหน้าขึ้น โดยลำดับใน พ.ศ.2497 ได้มีการตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยยกฐานะจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง งบประมาณประสาสมัคร ทำหน้าที่ผลิตครูระดับปริญญา ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) ใน พ.ศ.2499 ได้เปิดสอนถึงระดับปริญญาโทหลักสูตร 2 ปี ได้รับปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.ม.) ต่อมายกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 8 วิทยาเขต คือ

1. วิทยาเขตประสานมิตร
2. วิทยาเขตพุมวัน
3. วิทยาเขตทอศึกษา
4. วิทยาเขตพระนคร
5. วิทยาเขตพิษณุโลก
6. วิทยาเขตบางแสน
7. วิทยาเขตมหาสารคาม
8. วิทยาเขตสงขลา

ในปัจจุบันวิทยาเขตประสานมิตร ได้เปิดสอนถึงระดับปริญญาเอกแล้ว สำหรับวิทยาลัยครูนั้น ได้รับอนุมัติให้การศึกษาถึงระดับปริญญาตรี (เฉพาะสายวิชาชีพครู) ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 ต่อมาสภาการฝึกหัดครูได้เสนอต่อรัฐบาลให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 ในเรื่องหน้าที่ของวิทยาลัยครู รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับ พ.ศ.2527 โดยมีมติอนุมัติให้วิทยาลัยครูให้การศึกษาวิชาการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นได้ (ราชกิจจานุเบกษา 2527:2) วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่งที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ จึงได้รวมตัวกันเป็นสหวิทยาลัย (มีทั้งหมด 8 สหวิทยาลัย) ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

จากการให้ความสำคัญแก่ครู จากอดีตถึงปัจจุบันดังกล่าว ครูอาจจะไม่เป็นครูที่ประสบความสำเร็จได้ ถ้าไม่มีความปรารถนาที่จะปฏิบัติงาน "ครู" ซึ่งจะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการทำ

งานและสิ่งส่งผลการพัฒนาประเทศในที่สุด เกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานในหน้าที่ครุนี้ Ahluwalia พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานในหน้าที่ครูอาจประเมินได้จาก ความรู้ ความสามารถ วิธีการทำงานการใช้เวลาในการทำงาน เป้าหมายในการทำงานที่แน่นอน ความรับผิดชอบ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และมีทัศนคติที่ค้ำววิชาชีพรูด้วย (Ahluwalia 1974: p.1) และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและอนาคต เลขา ปิยะธำจรรย์ยะ (2522: 9) ได้กำหนดหน้าที่ของครูดังนี้

1. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
2. การรู้จักอยู่รอด และไม่เป็ปัญหาแก่สังคม
3. การเสริมสร้างสุขภาพกายและจิตที่ดี
4. การปลูกฝังความนิยมในเอกลักษณ์ของไทย
5. การฝึกฝนทักษะการทำงานและสร้างนิสัยที่ดีในการทำงาน
6. การส่งเสริมประชาธิปไตยที่ถูกต้อง
7. การฝึกหัดใช้ความคิดและวิจารณ์ของตนเอง
8. การจัดสิ่งแวดล้อมที่ให้ผลทางการศึกษา

เพื่อให้ได้ "ครู" ที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพดังกล่าว การคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู ควรที่จะได้หาวิธีการหรือเครื่องมือที่ให้ความมั่นใจได้ว่า สามารถคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นครู ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ทบวงมหาวิทยาลัยได้สนองนโยบายของรัฐบาล ในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครูในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2520 โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสร้างแบบวัดประสิทธิภาพทางอาชีพและสังคม สำหรับทดสอบนักเรียนทุกคนซึ่งสอบผ่านข้อเขียนแล้ว เข้ารับการสอบสัมภาษณ์ในคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ โดยมิได้นำคะแนนการทดสอบนี้มารวมเพื่อการให้-ตกแต่อย่างใด ทบวงมหาวิทยาลัยเห็นสมควรนำผลการทดสอบดังกล่าวมาศึกษาวิจัยเพื่อให้แม่นยำและเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น จึงได้มอบและสนับสนุนค้ำงงบประมาณให้ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับผิดชอบโครงการนี้เรียกว่า "โครงการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดทัศนคติค้ำววิชาชีพรู" เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2521-2526 ได้แบบวัดทัศนคติค้ำววิชาชีพรูที่สร้างตามแนวของ Thurstone, Likert, Ahluwalia, Fishbein และMTAI

(Minnesota Teacher Attitude Inventory) (ทพวงมหาวิทยาลัย 2526: 6-12)

ปีการศึกษา 2522 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้ศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า

1. นิสิตหญิงมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านิสิตชาย
2. นักเรียนจากโรงเรียนส่วนกลางมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักเรียนส่วนภูมิภาค
3. นิสิตที่มีญาติเป็นครูมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านิสิตที่ไม่มีญาติเป็นครู
4. นิสิตหญิงมีความตั้งใจในการประกอบอาชีพครูมากกว่านิสิตชาย

(ทพวงมหาวิทยาลัย 2526: 99)

ปีการศึกษา 2524 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพครูของผู้สมัครที่สอบผ่านข้อเขียนเพื่อเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบเชิงวิวิธาคและผลที่วัดได้ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สมัครเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ โดยเฉลี่ยมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับ "ดี"
2. ผู้สมัครของแต่ละสถาบันมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
3. ผู้สมัครในแต่ละสถาบัน โดยเฉลี่ยมีความรู้รอบตัวทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
4. คะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพครูไม่สัมพันธ์กับคะแนนความรู้รอบตัวทางการศึกษา

(ทพวงมหาวิทยาลัย 2526: 106-120)

ปีการศึกษา 2526 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้ทำการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวของความเป็นครูของผู้สมัครที่สอบผ่านข้อเขียนเพื่อเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่าระดับแนวของความเป็นครูหรือประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับอาชีพครูส่วนมากไม่สูงและไม่แตกต่างกันระหว่างสถาบัน (ทพวงมหาวิทยาลัย 2526: 171-176)

ต่อมาในวันที่ 4-5 กรกฎาคม 2526 ทพวงมหาวิทยาลัยได้จัดสัมมนาเรื่อง สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของการวัดคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นครู : ทัศนคติและแนวของความเป็นครู เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการในเรื่องผลของการนำแบบวัดทัศนคติต่อ

วิชาชีพครูไปใช้ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนหาข้อสอบ หรือแนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มการวัดคุณลักษณะหรือแนวที่เหมาะสมของความเป็นครู ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นตรงกันว่า การวัดทัศนคติแต่เพียงอย่างเดียวไม่สามารถจะชักคนเข้าสู่วิชาชีพครูได้ ควรจะหาวิธีการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมต่อวิชาชีพครู โดยให้พัฒนาแบบวัดคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นครู หรือแนวของความเป็นครู เพื่อให้ประกอบในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครูในปีต่อไป (ทพวงมหาวิทยาลัย 2526: 6-8)

ปีการศึกษา 2527 คณะศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์ของสถาบันต่าง ๆ มีมติให้ใช้แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู โดยปรับปรุงข้อสอบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเนื่องจากมหาวิทยาลัยหลายแห่งเริ่มพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นครู เพื่อให้ประกอบการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู และเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดที่เหมาะสม เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฯลฯ ที่ประชุมคณะศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์ จึงมีมติให้กองวิชาการ ทพวงมหาวิทยาลัยพิจารณารูปแบบการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นครูหรือแนวของการเป็นครูขึ้น (ทพวงมหาวิทยาลัย 2526:1) ต่อมาทพวงมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการวิจัยและพัฒนาแบบวัดแนวความเป็นครู คณะอนุกรรมได้สร้างแบบวัดแนวความเป็นครูขึ้นฉบับหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยแบบวัดย่อย 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถเฉพาะ

ชุดที่ 2 ประสพการณ์ที่สัมพันธ์กับแนวครู

ชุดที่ 3 ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ความสามารถทั่วไปและรู้รอบตัวและใช้เป็นส่วนหนึ่งของ

การคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในปีการศึกษา 2528

แบบวัดแนวความเป็นครูฉบับที่ใช้ในปีการศึกษา 2528 นี้ มีลักษณะการวัดคุณลักษณะ (trait) ที่แตกต่างไปจากแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่เคยใช้ในปีก่อน ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบผลที่ได้จากการใช้แบบวัดแนวความเป็นครูของผู้ที่สอบผ่านข้อเขียน เพื่อเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ในปีการศึกษา 2528

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบแนวความเป็นครูของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2528
2. เพื่อเปรียบเทียบแนวความเป็นครูระหว่างนิสิตนักศึกษาชายกับนิสิตนักศึกษาหญิง
3. เพื่อเปรียบเทียบแนวความเป็นครูระหว่างนิสิตนักศึกษาที่มีอันคับการเลือกวิชาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ต่างกัน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแนวความเป็นครู ด้านความสามารถเฉพาะประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับแนวครู ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ความสามารถทั่วไปและความรู้รอบตัวของนิสิตนักศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวของความเป็นครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านการสอบข้อเขียน เพื่อเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ในปีการศึกษา 2526 ของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ผลการศึกษาพบว่าระดับแนวของความเป็นครูหรือประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับอาชีพครู ส่วนมากไม่สูง และไม่แตกต่างกันในระหว่างสถาบันต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ คะแนนสะสม ม.ศ.5 ขนาดของครอบครัว อันคับการเลือกวิชาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูกับคะแนนที่ได้จากแบบวัดประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับแนวครู (ทรวงมหาวิทยาลัย 2526:175) จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

1. นิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ในปีการศึกษา 2528 มีคะแนนแนวความเป็นครูไม่แตกต่างกันระหว่างมหาวิทยาลัย เพศ และอันคับการเลือก
2. ความสามารถเฉพาะ ประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับแนวครู ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ความสามารถทั่วไปและความรู้รอบตัวมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนิสิตนักศึกษาที่สอบผ่านข้อเขียนเพื่อเข้าศึกษาใน คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ปีการศึกษา 2528 จำนวน 1,593 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ อันตบการเลือกวิชาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ เพศ และแนวความเป็นครูต่างกันต่าง ๆ คือ (1) ความสามารถเฉพาะ (2) ประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับ แนวครู (3) ทักษะคิดต่อวิชาชีพครู (4) ความสามารถทั่วไป (5) ความรู้รอบตัว

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ถือว่า

1. ข้อมูลทั้งหมดที่คัดลอกมาจากกองวิชาการ กองแผนงาน และกองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างทุกคนเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้
2. แบบวัดแนวความเป็นครูทั้ง 3 ชุด ที่สร้างโดยคณะอนุกรรมการโครงการวิจัยและพัฒนาแบบวัดแนวความเป็นครู ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาและศึกษาศาสตร์ เป็นแบบวัดที่สามารถวัดแนวความเป็นครูได้

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ผล (คะแนน) ที่ได้จากการใช้แบบวัดแนวความเป็นครู ซึ่งได้ ทดสอบไปแล้วเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2528 ผลการวิจัยอาจมีความคลาดเคลื่อนไปบ้าง เพราะ

1. ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนและระหว่างการทดสอบได้
2. ผู้สอบอาจหำข้อสอบไม่เต็มที่ เพราะเป็นการใช้ผลการสอบเพื่อประกอบการ สัมภาษณ์เท่านั้น มิได้ใช้คิคคะแนนในการสอบจริง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แนวความเป็นครู	หมายถึง	ศักยภาพพื้นฐานทั้งในเชิงคุณลักษณะและความสามารถ ที่มีอยู่ในตัวบุคคลแล้ว ก่อนเข้าสู่วิชาชีพครู ซึ่งในการ วิจัยครั้งนี้ใช้คะแนนที่ได้จากแบบวัดแนวความเป็นครูที่
----------------	---------	--

สร้างโดยคณะกรรมการโครงการวิจัย และพัฒนา
แบบวัดแนวความเป็นครู ซึ่งประกอบด้วยแบบวัดย่อย

3 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 แบบวัดความสามารถเฉพาะ
ชุดที่ 2 ประสิทธิภาพที่สัมพันธ์กับแนวครู
ชุดที่ 3 ตอนที่ 1 ทักษะคิ่ววิชาชีพครู
ตอนที่ 2 ความสามารถทั่วไป
ตอนที่ 3 ความรู้รอบตัว

นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่สอบผ่านข้อเขียน เพื่อเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์
และศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ปี
การศึกษา 2528

มหาวิทยาลัย(สถาบันอุดมศึกษา) หมายถึง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อันดับการเลือก หมายถึง อันดับที่นิสิตนักศึกษา เลือกเข้าศึกษาในสาขาค่าง ๆ
ของคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ปี
การศึกษา 2528 แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ อันดับที่
1-3 และอันดับที่ 4-6

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ให้ความรู้ถึงความแตกต่าง หรือไม่แตกต่างของคะแนนแนวความเป็นครูของนิสิต
นักศึกษา คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ในปีการศึกษา 2528 และลักษณะความสัมพันธ์ของ
คะแนนแนวความเป็นครูในด้านต่าง ๆ คือ ความสามารถเฉพาะประสิทธิภาพที่สัมพันธ์กับแนวครู

ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ความสามารถทั่วไปและความรู้รอบตัว

2. เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบวัดแนวความเป็นครูให้มีประสิทธิภาพในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครูได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพต่อไปในอนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย